

گزارش کامل

گامی ملی برای تحول نظام سلامت؛ کرمان در مسیر سلامت هوشمند

پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت میزبان جمعی از مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان بیمه سلامت و مسئولان دانشگاه علوم پزشکی کرمان بود. در این نشست، روند اجرای پروژه ملی هوشمندسازی نظام مراقبت اولیه سلامت مورد بررسی قرار گرفت.

در ابتدای جلسه، دکتر مرتضی هاشمیان رئیس دانشگاه علوم پزشکی کرمان ضمن خوشامدگویی به حاضران، بر اهمیت هوشمندسازی در افزایش سطح سلامت جامعه، بهبود کیفیت خدمات و ارتقای کارآمدی نظام سلامت تأکید کرد و اجرای این پروژه را گامی راهبردی برای آینده نظام بهداشت کشور دانست.

در ادامه، دکتر حقدوست رئیس پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت به معرفی پژوهشکده و فعالیت‌های انجام‌شده در هشت مرکز موجود پرداخت و با اشاره به دستاوردهای این مجموعه در حوزه ماژول‌های هوشمندسازی، تحلیل داده‌های منطقه‌ای برای سازمان جهانی بهداشت و دستیابی به سرآمدی بین‌المللی، درباره داشبوردهای اطلاعاتی مدیران و نقش آن‌ها در تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد توضیح داد.

دکتر محمدحسین مهران‌حسینی معاون علمی پژوهشکده و مدیر پروژه ملی هوشمندسازی سلامت نیز تاریخچه شکل‌گیری طرح را تشریح کرد و اهداف، گروه‌های هدف و معماری فنی پروژه را تبیین نمود. وی با بیان اینکه پلتفرم طراحی شده مبتنی بر معماری میکروسرویس است و کمترین وابستگی به اینترنت دارد، افزود: این سامانه با رعایت اصول اخلاقی، ایمنی و قوانین حوزه پزشکی، مراقبت‌های اولیه و نظام ارجاع را پوشش می‌دهد و بستر مناسبی برای تحول در نظام بهداشت فراهم می‌کند.

در بخش گزارش‌های اجرایی، دکتر وحید یزدی فیض‌آبادی و دکتر رضا دهنویه مدیران راهبری پایلوت طرح، بسته‌های خدمتی PHC و مدیریت بیماری‌ها را معرفی کرده و گزارشی از یک سال اجرای پروژه در مراکز شهری و روستایی ارائه دادند. آن‌ها بر یکپارچگی داده، تصمیم و خدمت، مردم‌محوری، توجه به ملاحظات اخلاقی، نقش مدیریت دانش، الگوی WHO و تمرکز بر پیشگیری به عنوان اصول محوری این طرح تأکید کردند.

در ادامه نشست، دکتر قانع‌ی رئیس ستاد زیست‌فناوری معاونت علمی، هوشمندسازی سلامت را ورود از مرحله طرح به عرصه اجرا توصیف کرد و بر ضرورت یک سیستم تلفیقی شامل علم، فناوری، عدالت، سلامت و مشارکت

اجتماعی تأکید نمود. وی انتخاب پایلوت COPD را تصمیمی هوشمندانه خواند و اصلاح سبک زندگی را شرط پایداری نتایج دانست.

دکتر جندقی مدیر بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت نیز با تأکید بر نگاه توسعه‌محور، هم‌افزایی پروژه‌های موجود و توجه به عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت و خودمراقبتی، تصریح کرد که هوشمندسازی به‌تنهایی کافی نیست و نیازمند اقدامات مکمل است.

دکتر تارا رئیس سابق فناوری اطلاعات وزارت بهداشت، با اشاره به ناکافی بودن زیرساخت‌ها و پراکندگی سامانه‌ها، بر ضرورت تعریف مدل حکمرانی هوش مصنوعی و طراحی اکوسیستم هوشمند با محوریت پرونده سلامت تأکید کرد.

دکتر جان‌بابایی معاون اسبق درمان وزارت بهداشت و رئیس پژوهشکده هماتولوژی، هوشمندسازی را پروژه‌ای راهبردی دانست و بر لزوم تدوین یک مدل پاسخگوی جامع مبتنی بر اولویت‌های ملی و شاخص‌های حیاتی سلامت با مشارکت مردم تأکید کرد؛ مدلی که می‌تواند پشتوانه برنامه پزشک خانواده باشد.

دکتر فاطمی‌زاده رئیس دبیرخانه ستاد توسعه فناوری و کاربردی سازی هوش مصنوعی معاونت علمی ریاست جمهوری، مهم‌ترین چالش پروژه را کیفیت و دسترسی به داده دانست و تأمین داده‌های دقیق، پاک، همراه با حفظ حریم خصوصی و ایجاد زیرساخت‌های ملی متمرکز را پیش‌شرط موفقیت طرح عنوان کرد.

دکتر وحیدی نیز بر نقش ابزارهای نوین به‌ویژه تلفن همراه در ارتقای سواد سلامت، تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و کاهش هزینه‌های مردمی تأکید نمود.

در بخش دیدگاه‌های بیمه‌ای، دکتر داودی معاون پیشگیری سازمان بیمه سلامت کشور و دکتر عابدی رئیس مرکز تحقیقات بیمه سلامت کشور، بر ضرورت هم‌افزایی بین‌بخشی، نقش بیمه‌ها در پایداری پروژه و اهمیت شفافیت داده‌ها تأکید کردند.

در جمع‌بندی نهایی، دکتر امامی رضوی دبیر شورای سلامت و امنیت غذایی کشور با تأکید بر بهره‌گیری از داده‌های موجود و نتایج پایلوت پروژه، اظهار داشت: توسعه هوشمندسازی سلامت باید مبتنی بر شواهد میدانی و ظرفیت‌های بالفعل نظام سلامت باشد. وی نظام پرداخت را یکی از ارکان کلیدی موفقیت طرح دانست و تصریح کرد که طراحی آن باید مبتنی بر عملکرد باشد تا انگیزه ارائه خدمات باکیفیت افزایش یابد.

وی همچنین بر ضرورت حمایت‌طلبی از بسته‌های خدمتی و پیاده‌سازی عملیاتی آن‌ها در میان کارکنان نظام سلامت و دستگاه‌های اجرایی تأکید کرد و همراهی کارکنان را عامل تسهیل اجرای برنامه‌ها دانست.

در پایان جلسه، پس از تبادل نظر حاضران، دکتر محمدحسین مهرالحسنی گزارشی عملی از اجرای هوشمندسازی در پروژه‌های بهداشتی ارائه داد و نشست با تأکید بر ضرورت حفظ و گسترش همکاری‌های بین‌بخشی و ارتقای پروژه به سطح ملی به کار خود پایان داد.

جلسه‌ای چندجانبه با حضور جمعی از مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان بیمه سلامت و مسئولان دانشگاه علوم پزشکی کرمان، روز ۵ دی‌ماه ۱۴۰۴ در پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت دانشگاه علوم پزشکی برگزار شد.

در این نشست، دو پروژه «هوشمندسازی نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه» و «پروژه چندسطحی بیماری‌های تنفسی» معرفی شد و ابعاد مختلف هر یک از این طرح‌ها مورد بررسی قرار گرفت. مسئولان حاضر همچنین دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را برای بهبود روند اجرا و ارتقای اثربخشی این پروژه‌ها ارائه کردند.

در پایان جلسه، با قدردانی از فعالیت‌های انجام‌شده و تأکید بر منحصربه‌فرد بودن این طرح‌ها، حاضران بر لزوم رفع موانع موجود و تقویت همکاری‌های بین‌بخشی تأکید کردند. همچنین سازمان‌های شرکت‌کننده متعهد شدند حمایت‌های بیشتری برای پیشبرد موفق این پروژه‌ها ارائه دهند.